

—

Robin Salomon



2015

Úvod

Touto prací reaguji na některá astrologická kliše, s nimiž jsem se nejednou setkal jak v diskuzích, tak v učebnicích astrologie, v nichž se uvádějí někdy informace, které nejsou s *tradicí* spojeny žádným korelátem. Paní Holdingová však ve své práci, na niž čtenáře odkazuji, (Astrologické domy - horoskopy, planety a znamení) již vyvrací některé mýty, které se v astrologii vytvořily. Jde zejména o vyjádření typu: „II. dům = Býk = finance“.

Veškerá nám dnes známá astrologická terminologie byla však vytvořena z ideálního **horoskopu světa – thema mundi**, což byla ve své době pomůcka, pomocí které se astrologové učili a pomocí níž demonstrovali, proč je Saturn doma ve znameních Kozoroha a Vodnáře a proč je Mars povýšen v Kozorohu. Dnes se má všeobecně za to, že tohle vše souvisí se znameními, pravda je však taková, že je to založeno na geometrii a aspektech, které vycházejí z thema mundi, ve kterém jsou rozloženy prvky právě tak, aby se dnes mohlo napsat, že Mars je povýšen v Kozorohu, což se pokusím dokázat v druhé části mé práce, v níž se zabývám tímto ideálním horoskopem.

Práci jsem rozdělil do dvou celků, které na sebe navazují, záměrně, neb jsem seznal za vhodné nejprve v krátkosti uvést rámcově dobu, v níž helénistická astrologie vznikala resp. dobu, ze které se zachovaly písemné památky komentátorů helénistické astrologie, protože z původních pramenů (až na pár fragmentů) se téměř nezachovalo nic, o to více je bádání a práce těžší.

Rád bych zde zmínil práce Roberta Schmidta, který se snaží tuto oblast oživit svými pracemi, se kterými jsem se seznamoval, neboť jeho práce se mi staly pomyslným odrazovým můstkem k takovým astrologům, jakými byli Valens a jiní.

Touto prací nechci v nikom evokovat ani vytvářet dojem, že se snažím o úplnost, ale mým záměrem je v našich „vodách“ oživit zájem o klasickou astrologii a motivovat další astrology k lepším a přesnějším závěrům, jichž já nejsem schopen.

RS

Tuto skromnou práci bych rád věnoval Závěši Kalandrovi, klasickému filologovi a historikovi, jehož niť života byla násilně přestřižena, přesto jeho myšlenky přetrvaly dodnes. Čest jeho památce.

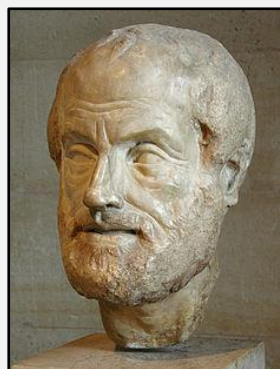


HISTORIE

Novověkým názvem helénismus označujeme rámcově dobu od Alexandra Makedonského, v níž se vytvářela (konstituovala) helénistická království, až po proměnu těchto celků (územních) v římské provincie. Dochází k dobytí Středního východu Alexandrem, čímž dochází ke vzniku řeckých „monarchií“ na půdě Orientu, a tyto historické události nesmírně zintenzivnily kontakt Řeků s východními civilizacemi a umožnily jim poznat kulturu, jíž byla astrologie jedním ze základních článků. Po Alexandrově smrti se jeho říše sice rozpadla, ale šíření řecké kultury dále pokračovalo.



Helénismus navazuje na vrcholné období řecké filozofie a mezníkem je smrt Aristotela (322 př. n. l.).



Protějškem byly názory z východu původu íránského a indického, z místních tradic byla silná zejména ta, která se po dlouhá tisíciletí utvářela v Egyptě, a ta, která byla spjata s rigorózním náboženstvím Židů. Abstrahováním obou směrů, dostaneme se k jejich základnímu východisku. Obě jsou protichůdné, je to **racionálno a iracionálno**.

Řecké myšlení té doby se vyznačovalo z **rozumového** rozboru světa jako takového a pomocí rozumu se chtělo dobrat prapříčiny vzniku, pohybu a složení jak anorganického, tak organického světa. V rámci myšlenkových pochodů opřených o rozum dospívali Řekové k různým výkladům, na jejichž jednom konci stálo rozumové, nikoliv experimentální, poznání atomu, a na druhém idea, která byla sice vyjadřována abstraktním číslem, ale přesto rozumově, matematicky.

Racionalita se tak dostávala do opozice vůči poznáním, která byla připisována mytickým zakladatelům, věstcům a prorokům. Zjevené poznání, ať už zjevení vycházelo ze samotného Mistra anebo mělo svůj původ mimo něho, mohlo se rozvíjet jen dalším zjevením, zatímco racionální poznání mohlo svou nauku rozvíjet novými postupy, ověřováním v praxi, kritikou názorů i novou organizací vědy.

Můžeme říci, že v helénistickém období dochází ke ztotožnění králů



s božstvem, které mělo jak tradiční, tak aktuální (soudobý) význam, a rozvoj vědeckých středisek, rozestých především v sídelních městech, jako v egyptské Alexandrii, maloasijském Pergamu, makedonské Pele a v tradičních Aténách, a zejména v Aténách docházelo za pomoci žáků

k organizování vědecké práce. Athény byly klíčové, neboť poznání se soustřeďovala kolem takových osob, jakými byli Pythágoros, Parmenidés a Platón. Lze také říci, že předchůdci těchto klasických veličin byly osoby, které pracovaly novými postupy již v předhelénistickém světě. Novým postupem zjišťovali kvalitu, a tím nedokonalost smyslů Empedoklés a Anaxagorás, hudební praxí i v astronomii si pythagorovci ověřují svá schémata o stavbě vesmíru, kritiku homérovských a hésiodovských názorů, ostatně značně rozšířených, podává Hérakleitos.

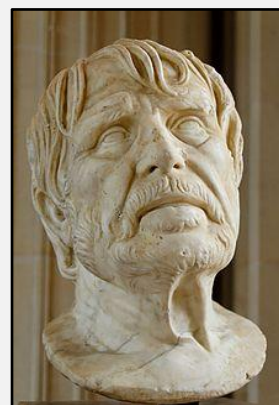
Z disciplín, které se rozvinuly za helénismu, zasluhují pozornost filologická zkoumání textu, gramatika, geografie, zoologie, botanika, matematika, astronomie. Řekové chtěli poznat podstatu věcí světa, **fysis**, v jejím přirozeném vztahu. Rozumově zdůvodňovaný výklad vycházel z výkladu přirozené stránky věci, z interpretace fysis; byl tudíž přirozený, a tím i vědecky – bez ohledu na míru jeho správnosti, což platí pro vědu dodnes.

Antický starověk znal a praktikoval několik divinačních metod, jednou z nich je i astrologie. A již tehdy měla astrologie nejen stoupence, ale i odpůrce. Astrologie své postavení díky všeobecnému rozšíření **stoického myšlení**, které vysvětlovalo podstatu světa takto: vše pronikající pralátka **Logos, Zeus, Jupiter** – byla současně božstvem, které vším proniká, upevňovala. Stoické učení o přesně stanoveném osudu světa dobou tzv. velkého roku, tj. periodou mezi výchozím a koncovým bodem zvířetníku, i života jedincova určeného

postavením hvězd při narození, dávalo podnět i k hlubším poznáním astronomických představ (astrologie a astronomie tehdy ještě nebyly od sebe výrazně odděleny). Jak to v historii vědy a myšlení bývá, všechny základní přístupy a v našem případě i těsné propojení astronomie a astrologie, či – přesněji řečeno – budoucí astronomie a budoucí astrologie, je zvláště zřetelně vidět na samém počátku, kam až je možno vývoj sledovat. Tady se na chvíli vrátíme v čase zpět.

Dostáváme se na přelom 8. a 7. století př. n. l. Řekové vycházeli v tuto dobu z vlastní zkušenosti, na základě poznatků získaných generačním pozorováním přírody a pravidelností v jejím běhu. Tehdy šlo především o určení délky jednoho roku a o poznání jeho přesného trvání, šlo dále o jemnější dělení roku a především o spojení slunečního a měsíčního kalendáře. Počátky astronomických poznatků byly i v Řecku tak jako jinde stimulovány potřebami usedlého zemědělce. Na tomto místě ve stručnosti se pokusím naznačit, jak probíhal vývoj v Řecku před helénistickou dobou.

Z té doby k nám promlouvají verše Hésiodova díla *Práce a dny* (*Erga kai hemerai*), často označované jako didaktický epos. Hésiodos je považován za nejznámějšího a nejstaršího básníka hned po Homérovi. Jeho hlavní díla jsou „O původu bohů (*Theogonia*)“ a výše zmíněné *Práce a dny*. Pro Hésioda je základem všech hospodářských úvah jeden rok. Běh celého roku prověří, jak byla splněna hlavní úloha:



„Vždyť jen maličko času je na klepy, maličko na pře, není-li na celý rok ještě pod střechou zásoba chleba, zralého zrna, jež Démétér dala a zrodila země.“

Hésiodovy rady namodelované do veršů sledují běh Slunce, jak se zrcadlí ve viditelnosti jednotlivých hvězd a souhvězdí v průběhu roku. Stejným způsobem začne v jiných verších sledovat i běh Měsíce, jemuž připisuje konkrétnější působení než v předchozím případě:

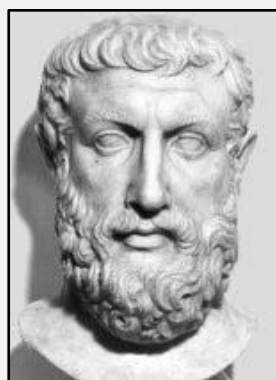
„Především nov a čtvrtý den a sedmý jsou svaté – sedmého z Lété se narodil Apollón se zlatým mečem – potom devátý s osmým; ty dva, když narůstá Měsíc, to jsou výborné dny, a to pro všechno konání lidské; jedenáctý a dvanáctý den jsou oba dva dobré, chceš-li ovce stříhat či obolí vesele kosit...“

Z tohoto hlediska je zřejmé, že astrologické prvky, které se v Řecku vyskytly během archaické doby a které se zrcadlí v jeho díle, je třeba považovat za pokus o poznání určité složky zákonitostí. Neexistovali zatím však znalci, kteří by se věnovali pozorování a zpracovávání odpozorovaných výsledků. Všechny astronomické poznatky tehdy shromažďovali rolníci a námořníci, jimž pomáhaly v jejich každodenním životě, ale netvořily však žádný systém představ o vesmíru, což neplatilo o Babylóňanech, kteří v době těchto básní již znali všech pět planet viditelných pouhým okem, také věděli, že Jitřenka a Večernice je jedno a totéž těleso, kdy tento poznatek bývá zlomový. Řekové archaické doby tohle rozlišení neznali. Můžeme zde citovat i nejpovolanějšího člověka starověku, Aristotela, který ve spise O nebi tvrdí, že Egypťané a Babylóňané pozorovali hvězdy a planety již v dávné minulosti, a že o každé planetě naučili Řeky mnoho důležitého.

Řecký přístup k této paletě otázek byl však poněkud jiný než u všech předchozích kultur: neustálé sledování otázky, jak jsou nebeská tělesa rozložena v **prostoru**, jaký **tvar** má jejich uspořádání a jak probíhá jejich **pohyb**. Tím se řecké kosmologické myšlení liší od babylonské tradice, která velmi přesně zvládala pravidelnosti pohybu planet tak, jak se odehrávají v **čase**, tedy přesně zachycovala periody jejich pohybu.

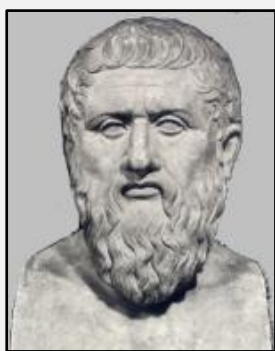


Forma vyzařování babylonského poznání na západ není úplně jasná. Mezi obdobími raných astronomických a astrologických textů 8. st. př. n. l., o nichž jsem mluvil u Hésioda, a obdobími skvělých astronomických tabulek 3. st. př. n. l. existuje totiž v Mezopotámii temná epocha.



V nejranějších fázích řecké vědy vstupuje do popředí tzv. mílétská škola a Thálet, který sice měl ještě zemi za placku, ale dokázal s úspěchem předpovědět zatmění Slunce, což dokládá – byť hrubou – znalost některých základních period. Stejně není pravděpodobné, že by Tháles konstruoval první hvězdný glóbus. Tato zpráva se dochovala u Cicerona, je ale pravděpodobně apokryfní; ostatně představa ploché Země plující na oceánu je ve značném rozporu s možností

podobné teorie. Skutečnou podstatu poznali až pythagorejci později, do jejichž okruhu patří i objev kulatosti Země, byť s tímto názorem mohl přijít už Parmenidés (500 př. n. l.), ten to zkusil podepřít stálicemi při plavbě (měnící se obraz oblohy). Třeba Canopus byl ještě vidět na ostrově Rhodos a odtud jižněji, kdežto severněji odtud již byla hvězda skryta pod obzorem. Možná by bylo na debatu, zda řecké lodě zvládly úsek 15 st. zem. šířky, což by vysvětlilo jiný pohled na nebe. Základní rys a také základní novum řecké kosmologie je v tom, že Řekové přistupovali ke studiu oblohy jako geometři. Při pohledu na ubývající a dorůstající srpek Luny uměli všichni řečtí vzdělanci vydedukovat, že Luna je koule. Při zatmění Luny Aristoteles přinesl pro kulatost Země jasné důkazy, zejména podle zatmění Měsíce poukazem na to, že pouze kulaté těleso může vrhat ve všech polohách vždy kruhový stín.



Vedle Aristotela má zcela výjimečný význam pro rozvoj astronomie Platón. Platón vyšel ze sokratovského okruhu, zabýval se především kosmologickými otázkami a nesporně udržoval styky s jinými astronomy své doby. Zrcadlí se tu řecké styky s Mezopotámií, které umožnily velmi rychlý vzestup astronomie v Řecku. V Ústavě Platón již předpokládá, že sedm planet se pohybuje v jedné rovině ve směru opačném vůči dennímu otáčení oblohy, je zde i předpoklad, že čím se planeta pohybuje na obloze vůči stálicím pomaleji, tím je její dráha položena dále od Země jako středu kosmu. Tohle můžeme pokládat za první hrubé přiblížení ke Keplerovu třetímu zákonu pohybu planet.

Samo označení oboru ASTRONOMIÁ je svým způsobem převratným aktem v dějinách vědy. Dodnes je toto označení výjimečné mezi dnešními názvy jednotlivých věd. Antika pro hvězdářství bez rozlišení užívala oba pojmy - „astronomie“, „astrologie“, jako synonyma, tedy antický výraz „astrologia“ nemusí vůbec znamenat hvězdopравectví. V době mezi Aristotelem a Platonem se stává astronomie již předmětem zájmů specialistů. Požadavky geocentrismu a nehybnosti Země se staly nezbytným východiskem.

Vraťme se k astrologii. Řecké náboženství kolem 4. století př. n. l. předělává zásadní krizi. Řecké osady na dobytém východě, kde i tehdejší helénističtí vládci budovali stále nádherné chrámy tradičním řeckým božstvům, vzdávaly hold svým bohům spíše výrazem příslušnosti k řecké kultuře než

projevem hluboké náboženské víry. Helénistický světoobčan hledal opory pro svůj světový názor podle svého sklonu a vzdělání a nalézal je buď v mystériích, magii, filozofii nebo v moderní astrologii, která tvrdila, že zná souvislosti, jimiž se člověk účastní pravidelného, logického a poznatelného chodu kosmu. Nejpriznivěji se stavěl k astrologii stoicismus - jehož rovněž stoická teorie o cykličnosti světového dění, které do nejmenších podrobností v určitých periodách se opakuje -, který byl tak velkou oporou fatalismu a který již dříve do značné míry určoval vztah Řeků k životu.

Postoj Řeků byl značně deterministický, osud každého člověka byl pro ně již předem dán. Člověk, pokud se pokusil překročit svou míru, se proviňoval takzvanou hybris, zpupností vůči bohům a vůči světovému řádu. Postupně mohl spáchat hybris nevědomky, když bez zlých úmyslů dokázal využít okolností a vlastních schopností k výraznému osobnímu úspěchu, což mělo z následků závist bohů, kteří se snažili ze sobeckých pohnutek držet smrtelníky v úzkých, jim vyměřených hranicích tím, že všem lidem stanovili stejnou míru štěstí, po jejímž vyčerpání následuje už jen neúspěch, utrpení a smrt. Tímto způsobem se vyrovnali Řekové s empiricky zjištěným faktem proměnlivosti a nestálosti osudu (součást náboženské víry).



A tak jestliže nemohli Řekové svou budoucnost v rámci své víry ovlivnit, mohli alespoň, jak se domnívali, poznat, co je v ní očekává, ať už pomocí náboženských kultů nebo prostřednictvím magického rituálu. Tohle je důležité pro vývoj astrologie. Řekové znali obecně dva základní druhy věštění.

Prvním druhem bylo něco jako Diova vůle, při níž se hodnotily takové věci, jako je let ptáků, sny, vjemy, vrhání losu, zkoumání vnitřností obětovaných zvířat. Postupně se soustředila tato místa ve věštecká centra – věštírny. Na obrázku jsou zbytky Apollónova chrámu v Delfách, v nichž byla velmi známá věštírna.

Druhým typem řeckých věstců byly osoby, které podle mínění vlastního nebo svého okolí byly schopné intuitivně, bez pomoci nějakých obřadů či božích omen, nahlížet do budoucnosti. Za tento dar vděčily pouze vlastnímu nadání, propůjčenému jim bohem – viz Cassandra, dcera Priamova, kterou uvádí na scénu teprve attická tragédie 5. stol. př. n. l.

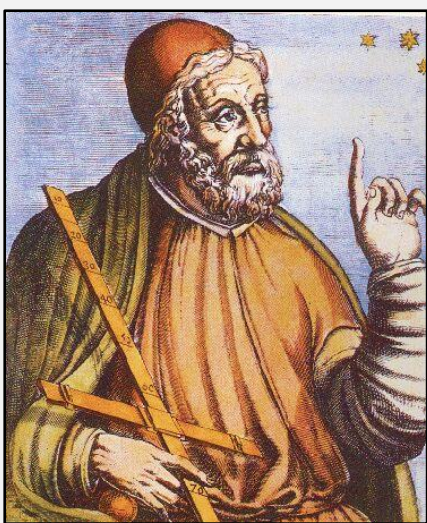
A nyní se na scéně objevuje astrologie. Další z mnoha věštebných metod. Má velkou výhodu, díky které se tak rychle šířila – je dostupná každému, kdo má znalosti z matematiky a astronomie. Značnou část astrologie tvoří vlastně aplikovaná astronomie, jejíž vědeckost, metodičnost a duchaplnost musela imponovat každému, kdo se s ní seznámil a kdo se mohl pyšnit, že ovládl její relativně složitý aparát. Každému, kdo byl ochoten přistoupit na několik metafyzických postulátů, tvrdících, že v harmonii světa mají nebeská tělesa hlavní slovo, že jejich vliv se realizuje nejasným způsobem, ale jednoznačně v pozemském světě, se náhle před očima vyjevil racionální a komplexní obraz světa.

Je velikou škodou, že – pokud se rozhodneme sledovat vývoj astrologie v době, kdy si podrobila Řecko, mezi 3. a 1. st. př. Kr. – téměř celé literární dědictví epochy helénismu se ztratilo, takže mezi autory 4. století př. Kr. a autory římské doby zeje propast, do které je možno nahlédnout jen díky nesoustavným zmínkám pozdějších autorů.

Řekové, kteří propadli astrologii právě tehdy, vytvořili daleko složitější systém astrologie, než byl ten babylonský, který byl produktem symbiózy východních vlivů a vynikající tehdejší astronomie, systém, z něhož řecká systematičnost do značné míry vymýtila chaos názorů a představ, v němž si tak libovali babylonští kněží. Tehdy vznikla teorie o zvířetníkových souhvězdích, totéž platilo i o planetách, které mohly být příznivé, nebo nepříznivé, mužské či ženské, denní či noční a jiné. Teorie o zvířetníku a planetách byly dále uvedeny do vzájemného vztahu pomocí představ o domech, hranicích a povýšeních a poníženích planet, o čemž nás poučuje Klaudios Ptolemaios. Tady jde ale o pozdějšího komentátora helénské astrologie.

Astrologie se zřejmě vyvíjela hlavně ve dvou centrech – v říši Selukovců (Sýrie, Mezopotámie, Palestina část Malé Asie), a v helénistickém Egyptě, který tehdy náležel pod Ptolemaiovce. Z Babylonu pocházel Bérósos, který kolem

roku 280 př. Kr. snad založil astrologickou školu na ostrově Kós. K němu jsou přiřazováni další astrologové, původem již Řekové, kteří se učili od Chaldejců – Kritodémos, Epigenés z Byzantia a Antiochos z Athén. Větší význam měl pro astrologii starověku Egypt, z něhož vyšla první učebnice astrologie, jejíž autor se schovává pod jmény egyptského kněze Petosírída a krále Nechepsona, které měly dodat dílu větší vážnost, což se povedlo. Z učebnice se dochovalo jen několik fragmentů, ale ve své době měla stejnou vážnost mezi astrology jako pozdější autorita Klaudios Ptolemaios, jehož dílo Tetralibros se stalo via facti pro některé další obory. Druhou knihou napsanou v Egyptě je Corpus Hermeticum, soubor učení vyznavačů egyptského boha Herma Trismegista.



Řek Klaudios Ptolemaios, astronom, geograf, řecko - egyptský matematik, státem placený badatel a profesor ve veliké Alexandrijské knihovně, jako dodatek k Velké soustavě (astronomický spis, katalog 1022 hvězd, později znám pod názvem Almagest) napsal ve 2. století Tetralibros. Čtyřdílná kniha (odtud "tetralibros" - v latinizované podobě Quadripartitum) je vlastně první souhrnnou publikací, v níž se shrnují výsledky, jichž helénistická astrologie dosáhla. Také znalost apokryfního spisu Centiloquium a dalších prací (včetně arabských, překládaných do latiny) patřila k základní výbavě středověkého astrologa, a v určitých pohledech je to jediná učebnice klasické astrologie, která se učí na Západě dodnes. Poprvé se ustanovuje obratník jakožto kanonický pojem a pokládají se základy pro sestavování horoskopu a přináší skvělou (podezřele přesnou) metodu, jak určit délku života konkrétního člověka a jiné.

Ptolemaiova velikost je převážně vypůjčena. Přebíral od svých předchůdců, čímž nám ale alespoň rámcově zachoval některé techniky helénské astrologie. Jeho velké dílo Almagest je postaveno pouze a jen na znalosti Eukleidovy geometrie a na několika základních astronomických pojmech.

Ptolemaios chápe astronomii a astrologii jako dvě strany téže mince. Ptolemaios miloval vášnivě obě tyto „vědy“. „I když jsem smrtelný, vím, že

jsem, se narodil pouze na jeden de. Ale když vidím hvězdy, jak krouží po svých drahách, mé nohy se již země přestaly dotýkat.“

Vzpomeňme zde v krátkosti i na jiná klasická díla. Římský astrolog Julius Firmicus Maternus společně se svým kolegou z Blízkého východu Vettiem Vallensem, jenž ve 2. století př. n. l. vedl astrologickou školu v Alexandrii, pro své žáky vydali Mathésis (Firmicus) a Antologii (Vallens).

Valens do textu zařadil přes 100 konkrétních horoskopů, na nichž dokazuje svá tvrzení. Pracuje s výstupy znamení nad horizont, široce popisuje různé techniky vládce času, dotýká se samozřejmě stanovení délky života (ve vztahu i k Bodu štěstí), je to v podstatě učebnice helénistické astrologie, naleznete zde techniky profekcí, dodekatemoriona, využití planetárních období, techniky uvolnění, techniky načasování ("decénia") - používá i Maternus nebo Héfaistión Thébský) a jiné.

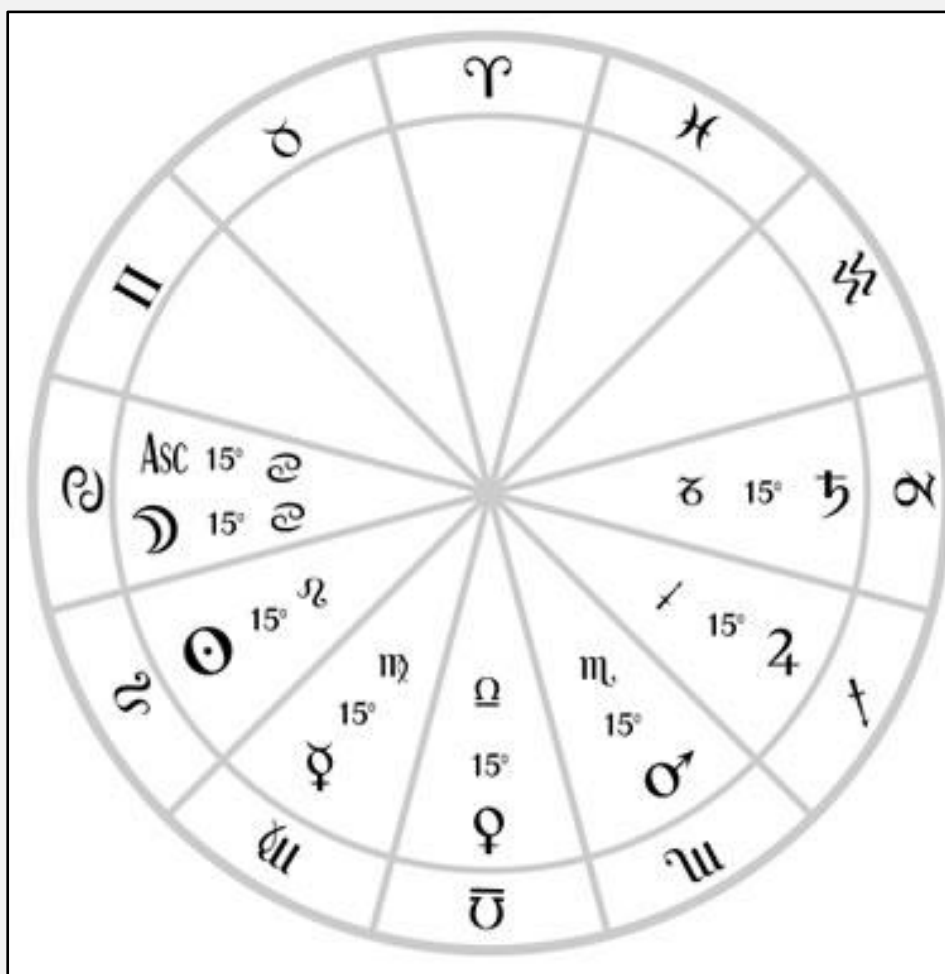
Maternus byl právník a astrolog ze Sicílie. V první části svého díla vysvětluje působnost astrologie, vypisuje argumenty a pokládá etický kodex astrologa, jímž se ne všichni řídili a řídí:

"Zkoumej a sleduj všechna znamení ctnosti. Buď skromný, přímý, střízlivý, jez málo, a spokoj se jen s několika statky...(Morin v úvodu své práce Astrologia Gallica zase pro změnu dodává, že astrolog by neměl být ve finanční nouzi), aby ostudná láska k penězům neposkvrnila zář této božské vědy... Dbej, abys své odpovědi dával veřejně a jasným hlasem, aby se po tobě nemohlo chtít nic, co není dovoleno se ptát nebo nač není dovoleno odpovídat..."

Dotýká pozic a míst v horoskopu, zabývá se souhvězdími, jejich částmi, domy, dekaný, aspekty, Měsícem, plnými a prázdnými místy, Bodem štěstí, vládcem horoskopu, sektami, ascendentem; celkově má nesmírně vysoké nároky na analýzu.

Astrologie starého světa se s námi loučí Firmicem, než se poznání, na němž stálo, ztratilo v zapomnění.

Thema mundi



Toto schéma pochází z helénistické éry (stáří kolem 2000 let, avšak nutno brát cum grano salis), na němž se ilustrují základní astrologické principy. Tohle schéma znali všichni helénističtí astrologové (Pavel Alexandrijský, Firmicus Maternus, Thrassylus, Anubio, Nechepso, Vettio Vallens a jiní). Je to schéma ideální. Skutečný autor tohoto schématu není znám. Nicméně byl sestavený na základě pravidel helénistické tradice.

O „thema mundi“ se zmiňuje astrolog Thrasyllus coby dvorní astrolog Tiberiovy vlády, Řek z Alexandrie, který se proslavil zejména na ostrově Rhodos. Tiberius se s Thrassylem setkal během nesmírně krušných let, kdy se odcizil Augustovi a sám si raději zvolil exil na Rhodu. Traduje se příhoda, že si Tiberius ve své vile na kopci nad mořem vybíral astrology, kteří by mu byli „k něčemu“.

Měl je posazené na verandě, na okraji útesu. Pokud mu někdo lichotil a mazal „med kolem huby“, toho nechal shodit. Thrasyllus mu předpověděl, že jednoho dne bude vládnout říši bez ohledu na to, jací rivalové mu nyní stojí v cestě. Nato se jej Tiberius zeptal, zda dokáže předpovědět sobě, jaký osud ho bezprostředně čeká. Thrasyllus se s dovolením vzdálil, aby mohl vyhodnotit svůj horoskop. Oznámil: „Zdá se, že v tuto chvíli visí můj život na vlásku.“ A to už Tiberius seznal, že má před sebou zdatného (byť lišáckého) astrologa, a svou ruku zadržel. Tiberiovi sokové skutečně postupně odpadávali a nakonec jej Augustus jmenoval svým dědicem.

Zmínku o něm lze nalézt u Firmica, který v 8. knize Mathésis zmiňuje horoskop světa a svým zněním je podobný Macrobiovi i Pavlovi Alexandrijskému.

Macrobius, spisovatel, filozof a filolog, působící někdy kolem 4. a 5. století. Je znám Saturnáliemi. Rámcem jeho hlavního díla, Saturnálií, psaného pro syna Eustachia formou symposia, je debata o svátku Saturnálií. Obsah je věnován hlavně Vergiliovi, jeho názorům, stylu, srovnání s Homérem a podobně. Dalším jeho dílkem je komentář ke Snu Scipionovu, v němž jsou patrné některé kosmologické názory, ale i komentář ke Stvoření světa:

„...vychází Rak s Lunou, Slunce vycházelo spolu se Lvem, ...“

Pojem „thema“ je řeckého původu a znamená budování něčeho, kdežto pojem „mundi“ vychází z latiny a označuje vesmír, svět nebo nebeskou klenbu. Spojením těchto pojmů se dostáváme k „stvoření světa“.

Jakmile se začnete více zabývat tímto schématem, zjistíte, že všechny astrologické koncepty jsou odvezeny právě z tohoto ideálního rozvržení. Mnohdy člověk inklinuje k tomu, že veškeré vědomosti o základech astrologie byly vytvořeny Araby, ale není tomu tak. Arabové pouze překládali texty z latiny resp. řečtiny do arabštiny (nesnadný úkol), proto „to“ základní o astrologii bylo vytvořeno a kodifikováno v Řecku helénistickými astrology, jejichž systém (koncept astrologie) byl tvořen v rozmezí pouhých 50 (!) let.

Vidíme, že tradiční heptáda prvků je rozložena v domech (v rámci domů přes celá znamení), které jdou po sobě. Planety jsou ve vlastních domech „oikos“. To, co nazýváme domem, lze nazývat „místem“ neboli „topos“.

Začínáme Rake, jemuž vládne Luna, což není náhodné i v tom směru, že Luna je k nám neblíže, možná i z tohoto důvodu byl zvolený Rak. Lze si dobře představit situaci, v níž je Země obklopená čtyřmi živly a nad tím je Luna (sublunární vlivy). Rak coby obratníkové znamení, v němž jsou dny nejdelšími v roce, mohl být zvolený i z tohoto důvodu. Následuje Lev, což je nejteplejší část roku v polovině léta na severní polokouli. V perské tradici bylo Slunce vládcem jak Raka, tak i Lva. Dalším možným důvodem, proč bylo zvolené znamení Raka, je hypotéza, podle níž v Mezopotámii věřili, že duše (ASC) může vstoupit nebo sestoupit z pozemské roviny pouze v obratníku – slunovratech. Rak (ASC) vstup, DSC (Kozoroh) výstup (odtud lze vysledovat DSC coby anaretický bod). Rak je univerzální symbol generace. V původní perské astronomii si všimli, že v tom úseku je namísto souhvězdí a hvězd velká černá díra, která připomínala kraba. Taktéž se vede hypotéza v tom směru, že v Egyptě začínal Nový rok právě v létě, což bylo spojeno i se stálíci Sirius, která byla právě heliakální, a odtud se někteří domnívají, že autorem horoskopu světa může být Hermes. Sepdetv Egyptě byla hvězdou nám dnes známou jako Síríus či celým souhvězdím Velkého psa (lat. Canis Major). Sepdet byla zobrazována jako žena stojící v loďce. Byla bohyní nilských záplav (Sopted, Sepdet, Zručná, Paní Nového roku, Paní Nilských záplav). Sopdet bylo tedy jméno bohyně i název hvězdy Síría. Řekům byla známa jako Sothis. Můžeme si to představit vzhledem k obratníkům (Rak / Kozoroh) jako situaci, že tato znamení jsou čepy (závěsy), kolem nichž se vše točí, tak jako se Slunce v těchto znameních otáčí.

Váhy jsou zde umístěné v čtvrtém domě, který zasahuje opozicí MC a kvadraturou ASC. Je to jeden z těch horších domů, proto je zde povýšen Saturn, který má domicil vůči Luně a vůči Slunci v opozici, čímž jsou zasaženy jak osy, tak Světla. Váhy jsou dokončením „něčeho“. Lze snadno odvodit, že na ose ASC (narození, Luna, povýšen Jupiter)/DSC (ohrožení, Saturn, povýšen Mars) se věci mění, kdežto na MC (maximum, iniciace) /IC (výsledek, konec) dokončují. Duše vstupují přes Raka a vystupují přes Kozoroha. 1 = vstupní dům, 7 = výstupní dům. Manilius připisuje 7. domu „nebezpečí“ (západ, anaretický bod). Váhy jsou místem, kde se duše váží.

Oproti dnešnímu pohledu, kdy vychází Beran, jsou na úhlech tropická znamení, akorát jsou posunuta o 90 st.

Jelikož studuji další helénistické metody, které v této práci nebudu uvádět, jedna z metod, kterou popisuje Vallens je založena na 90 stupních, které představují maximální délku života a těch 90 stupňů se přidává k apšetě v interakci s dobou znamení nad horizont. Pro nás má vliv kvadratury zejména v hodnocení kvadruplicit (čtyřnásobnost).

Známe znamení rovnodenností (Beran a Váhy) a obratníková (Rak a Kozoroh) – kardinální. Obratníková znamení představují nedokončení „něčeho“ (Slunce se v těchto znameních obrací zpět), kdežto účinek planet v Beranu nebo ve Váhách mají právě v popisu to „dokončení“. Beran iniciuje, Váhy dokončují atd. Planety v pevných znameních představovaly účinek trvalý, ten vliv se neotáčí, ať už dobrého či špatného. Pohyblivá znamení vedou k dokončení předčasně.

Základní koncept v helénistické astrologii je koncept Světél, neboli koncept „sekty“. Dalo by se říci, že tohle posouzení bylo ústřední. Pojem „sekta“ - případně „rod“ - (sect, conditio) je řecký pojem, který rozděluje planety do dvou skupin. Jedna z nich se nazývá denní, druhá noční. Vládcem denním sekty je Slunce, pokud je Slunce nad obzorem, tedy musí jít o denní horoskop, aby Slunce bylo ve „svém světle“. Pokud je Slunce pod obzorem, je vládcem sekty Luna (je „ve svém světle“).

Mezi denní planety se řadí Slunce, Jupiter a Saturn.

Mezi noční Luna, Venuše a Mars.

Rozhodujícím prvkem, který poukáže na dominantní sektu, je Merkur, který je denní, pokud vychází před Sluncem, noční, pokud vychází po Slunci. Sekta je vždy dána polohou Slunce.

Hodnocení sekty se však také může vztahovat i na znamení, která odpovídají sektě (denní/mužská x noční/ženská), nebo na hemisféry (denní/noční) či na kvadranty (východní/denní x západní ženské). Taktéž mohou planety přijímat vlivy sekty, podle toho, zda vycházejí *před* (vystupují jako jitřenky) nebo *za* (vystupují jako večernice) Sluncem.

Jupiter a Saturn budou fungovat nejlépe, pokud budou na stejné hemisféře se Sluncem, Venuše a Mars, budou-li na straně Luny. Analogicky lze definovat i denní znamení (mužská) a noční (ženská). Planety denní budou mít

vliv lepší, pokud budou v mužských znameních, kdežto noční v ženských. V realitě však nastávají situace, kdy jsou mužské planety i v ženských znameních, ženské planety v denní hemisféře, přičemž můžou mít hodnotu sekt atd.

Na schématu vidíme, že Luna je ve svém světle, neboť Slunce je pod obzorem, jde tedy o noční horoskop. Slunce coby denní planeta je umístěné ve Lvu, tedy v kladném znamení. Zastavme se u planet (definice Ptolemaios) a představme si situaci na schématu.

Jelikož dráha Saturna je nejvýše vzdálena od obou Světél, byla přidělena protilehlá znamení Raka a Lvu Saturnovi – Kozoroh a Vodnář, a tato znamení jsou chladná a v opozici, nepůsobí blahodárně.

Jupiterovi, jehož dráha leží pod drahou Saturna, přidělili znamení, jež byla nejbližší předchozím – Střelec a Ryby. Jupiter je tedy v trigonu vůči dómům Světél, odtud ona blahodárnost Jupiterova.

Marsu připadla ta znamení, která jsou – vzhledem k jeho povaze – v kvadratuře vůči dómům Světél (Beran a Štír).

Jelikož Venuše není nikdy vzdálena od Slunce více než dvě znamení a má příznivý a mírnější povahu, rozhodlo se, že půjde o znamení v sextilu vůči Světlům – Váhy (sextil vůči vládci denní sekty) a Býk (sextil vůči vládci noční sekty).

Podobně Merkurovi zbyla „zbylá“ znamení nejbližší, neboť on sám se od Slunce nepohne více než jedno znamení – Blíženci a Panna.

Z toho plyne, že každé planetě byla dáno po jednom mužském a jenom ženském znamení, Světlům pouze po jednom znamení (sekta).

Ty vztahy se popisují rámcově – Slunce vybírá, Saturn odmítá. Měsíc zahrnuje, Saturn vylučuje. Merkur destabilizuje, Jupiter potvrzuje. Venuše usmíruje a sjednocuje, Mars oddělí a odděluje.

V helénistické tradici se planeta dívá vždy na druhou planetu ve směru znamení - v pořadí zvěrokruhu -, kdežto planeta po její levé straně vrhá paprsky zpět na planetu na pravé straně. Důležité kritérium.

Povýšení planet je zde založeno výlučně na geometrii respektive na **trigonech a sextilech** vůči vycházejícímu znamení, tedy znamení Raka, což se dostáváme k číslům 9, 10, a 11 (ne na znameních).

Jupiter je podle tohoto schématu právě povýšený v Raku, protože má nejlepší blahodárny vliv a Ryby jsou v trigonu na Raku. V jeho domě (9. dům od znamení Raka) je povýšená Venuše, která má jako druhá blahodárny vliv – Ryby. V desátém domě od Raka je Beran (odtud logika, proč je Beran na MC, MC je místo, kde vyvíjíme akce, které mají být vidět ve světě), který představuje dokončení (maximum), odtud povýšení Slunce. 11. dům od Raka prezentuje povýšení vládce sekty a ASC, jímž je Luna – Býka (nejblahodárnější dům, proto je povýšení právě v sextilu vůči ASC).

Povýšení Marsu a Saturna je založeno vzhledem k jejich působení na **opozici a kvadratuře**.

Povýšení Marsu je v Kozorohu, což je založeno na opozici. Kozoroh zde představuje 7. dům, tedy je v opozici na ASC (na Raka / Lunu), Štír je zase v kvadratuře na Lva (opozice vůči povýšení Luny), vládce Slunce. Z tohoto důvodu musí být povýšen v Kozorohu.

Saturn je povýšený ve Váchách, opět analogie výše popsaného. Váhy jsou v opozici vůči Beranu, kde je povýšeno Slunce, taky jsou v kvadratuře vůči Raku, který je na ASC. Člověk má snahu to připisovat znamení, ale opět zdůrazňuji, je to založeno na geometrii, jak vyplývá.

Je zajímavé, že to povýšení se týká opačné polarity vůči sektě, se dvěma výjimkami, ale je tady rozpor s jejich základní sekt povahou. Mars (noční) je povýšen v Kozorohu, kterému vládne Saturn, který je denní prvek, ale Vodnáře si drží pro sebe (denní). Slunce (denní prvek) je povýšeno v Beranu, kterému vládne Mars (noční prvek), ale Štíra si Mars drží pro sebe (noční). Venuše je povýšena v Rybách, jemuž vládne Jupiter (denní), ale sám si opět Střelce drží (denní). Saturn (denní) je povýšený ve Váhách, kterému vládne Venuše, která je ale nočním prvkem a Býka si podržuje. Výjimkou je Merkur a Luna.

Když se podíváme na denní planety, tak vidíme, že Slunce je povýšeno v Beranu, tedy je v trigonu na Lva, Jupiter je povýšen v Raku, opět jde o trigon

vůči Rybám, Saturn je povýšený ve Váhách, opět se dostáváme k trigonu vůči Vodnáři. Jde vždy o **trigon**.

Analogicky to platí i pro noční planety. Luna je povýšena v Býkovi, který je v sextilu vůči Raku, Venuše je povýšena v Rybách, opět sextil vůči Býkovi a Mars je povýšen v Kozorohu, opět sextil vůči Štírovi. Jde vždy o **sextil**.

Odtud se dá i odvodit to, že planety denní mají větší sílu (jsou více aktivní, trigon) než planety noční (přijímají, sextil).

Na těchto základech je postavený i výklad Guidda Bonnatihho, středověkého astrologa. Narodil se ve Forli kolem roku 1200 a získal si postupně důvěru mnoha vladařů a knížat. Jeho největší dílo je Kniha astronomie (Liber Astronomiae), v níž obsáhle popisuje astrologii, kterou čerpal zejména z arabských děl. Robert Hand tohle dílo popisuje jako nejvýznamnější dílo od dob Ptolemaia do renesance.

„Říká se, že sextil je dobrý aspekt a je aspektem průměrným (ale ne kompletním) přátelství a dohody. Říká se, že to je aspekt středního přátelství, protože je z Venuše a Světel (sextil vůči dómům Světel – Váhy a Býk). Je to středně prospěšný, nikoli dokonalý aspekt.“

„Kvadratura je aspekt průměrný nepřátelství a nesouhlasu, ale v žádném případě úplný. Mars je v kvadratuře vůči dómům Světel (Štír a Beran). Má menší sílu než opozice, která náleží Saturnu, což je aspekt úplný.“

Podobně popisuje trigon a opozici, což si již dokáže každý představit.

Lépe se projevují planety v denní sektě, méně v noční, proto i možná odsud trigon vs. sextil.

Ptolemaios, který je jedním z komentátorů helénské astrologie, píše v Tetralibrosu v I. knize 20. kapitole následující o povýšení:

„Slunce, vstupujíc do znamení Berana, přechází do výše a k severnímu polokruhu, do Vah klesá k polokruhu jižnímu. Ve shodně s tímto dostalo Slunce povýšení v Beranu a ponížení ve Váhách.“

Aby byl Saturn v protilehlé poloze vůči Slunci stejně, jako je tomu s jejich domy (Lev/Vodnář) dostal jako povýšení Váhy a jako ponížení Berana. Neboť tam, kde vzrůstá teplo, slábne chlad, a kde vzrůstá chlad, teplo slábne.

Dále, když Měsíc po konjunkci se Sluncem v místě jeho povýšení ve znamení Berana začíná svou první fázi, jeho světlo vzrůstá a jako by se vyvyšuje ve znamení Býka, které náleží i do jeho trigonu jako první znamení, proto bylo nazváno jeho povýšením a Štír jeho ponížením.

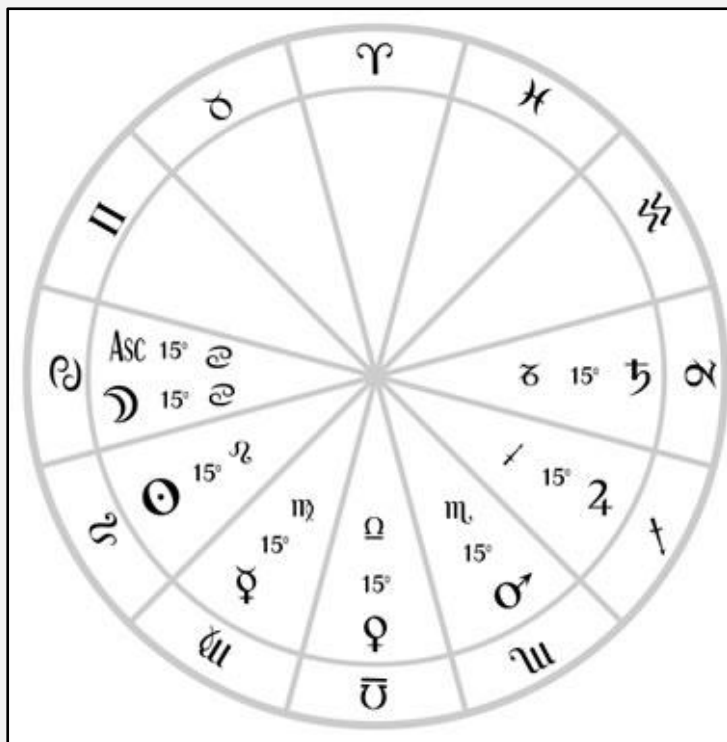
Poté Jupiter, původce severních plodných větrů, poněvadž v Raku dosahuje nejsevernější polohy, vzrůstá a stupňuje svou sílu, dostal toto znamení jako povýšení a Kozoroha jako místo ponížení.

Povahou horký Mars stupňuje svůj vliv v Kozorohu, protože dosahuje nejjižnější polohy a je tedy nejžhavější, ve shodě s tím v opaku k Jupiterovi zde získal povýšení, ponížení naproti tomu v Raku.

Dále planeta Venuše, povahou vlhká, obzvláště v Rybách, v nichž ohlašuje počátek vlhkého jara a stupňuje svou vlastní sílu, má zde své povýšení, ponížení v Panně. Neproti tomu spíše suchý Merkur má své povýšení v protilehlém znamení Panně, kde ohlašuje suchý podzim a sám vrcholí, v Rybách naopak klesá.“

Na tomto místě bych se rád zmínil o termínu *Hayz*, který však není výtvorem helénistické astrologie, ale již pojmem arabským. Podle této teorie je planeta v *Hayz*, pokud je ve své sektě, musí být nad obzorem (kdekoliv) a musí být ve znamení, které odpovídá sektě (nemusí jít o kvadrant). Výjimku má Mars, který musí být v mužském znamení nad obzorem v nočním horoskopu, aby byl v *Hayz*.

Slabé kombinace jsou zejména ty, kdy jsou prvky denní umístěné v ženských znameních a pod obzorem, pro Marse je situace nad obzorem v ženském znamení v denním horoskopu problematická, podobně se to dá vyvodit i pro Saturna a jiné prvky, avšak planety mohou být „zjemňovány“ esenciálními hodnotami.



Dalším zajímavým článkem je dělení planet mezi domy radosti. Přijměme na chvíli tohle dělení jako fakt a zkusme se zamyslet nad tím, co se tím vlastně říká, když to vztáhneme na horoskop světa. Připomeňme si situaci obrázkem. **Slunce se nám raduje v 9. domě, Saturn ve 12. domě. Merkur najde svůj dům radosti v 1. domě, Měsíc ve 3. domě, Venuše v 5. domě a Mars v 6. domě.**

Prostým nahlédnutím vidíme, že vládci denní sekty (vedené Sluncem) jsou nad obzorem, v denní hemisféře, kdežto vládci vedení Lunou, jsou pod obzorem, v noční hemisféře. Merkur coby fixní prvek je umístěný v 1. domě tzv. „mezi nimi“, jehož světlo profiluje to, zda je Prométeem nebo Epiméteem.

Slunce, když na to koukneme, vidíme, že se raduje v domě Ryb, což nám nějak musí evokovat Jupitera. Je to právě 9. dům, který symbolizoval krále a duchovní autoritu. Jde o trigon vůči ASC. Vidíme, že 11. dům prezentuje Býk, v němž se raduje Jupiter. V tomto domě vesměs vidíme sponzorství, akvizice a ochranu, protekci, navázání přátelství a asociaci, což jsou všechno signatury Jupitera – expanze a Venuše, jde zde o sextil vůči ASC. Saturna umístili „pro jistotu“ do 12. domu, který nemá žádný vztah s ASC. Do padajícího domu, kde se domnívali, že bude méně škodit. Merkur pro svou dualitu je umístěný v 1. domě, protože to je ta oblast, kde se láme den a noc. Venuše v 5. domě vytváří trigon k ASC a 5. dům má přesně ty kvality, které má Venuše ráda – dárky, potěšení atd. (Zajímavostí zde je, že je to dům Marse). Luna se umístila ve 3. domě, do domu Panny, jemuž vládne Merkur, což vyhovuje její povaze. Pojem cestování a pohyb je záležitostí Merkura a Luna coby nejrychlejší prvek se proto raduje ve 3. domě, nemůže se radovat ve 12. domě (Blíženci), neb ten je nad obzorem, tedy jde o denní sektu (Luna táhne noční sektu). Marse umístili „naproti“ Saturna, tedy do 6. domu, aby oba škůdci neměli vztah vůči ASC

(30/150). Není těžké si uvědomit, že vládci denní sekty mezi sebou mají aspekty přesně podle povahy aspektu. Slunce je v sextilu s Jupiterem, Slunce je v kvadratuře se Saturnem (neharmonický aspekt, možná i odtud to umístění do 12. domu). Luna zde má sextil s Venuší, ASC, kvadraturu s Marsem.

Jak to vypadá s domy? Domy na úhlech ve směru znamení jsou ty pomyslně otočné domy, kolem nichž se to točí. ASC/2, IC/5, DSC/8, MC/11. Následné domy vypadají, že mají funkci podporující na ty předchozí – 2, 5, 8, 11. Domy jsou tedy odvozeny od těchto os, ne od znamení. Zbývají koncové domy, které ten vztah nemají, jsou „mezi světy“, jsou „mosty“, bez korelátu vůči osám. Všimněme si, že Merkur vládne obou mostů (12/3). Bývá nazýván prostředníkem mezi tím, co je nahoře (12) a co je dole (3), čímž se dostáváme k textu Smaragdové desky, jejíž autorství se připisuje Hermovi (Merkur).

9. dům by mohl obrazně představovat smrt našeho dětství, což je doba, kdy se vrací Saturn na svou natální pozici, vstupujeme do dospělosti. Poté se přesouváme do 10. domu, v němž uskutečňujeme praxi a jednání ve veřejném životě. 11. dům podporuje naši práci, ať už jde o přátelé, instituce či navazování nových styků. Rámcově to období by mohlo být v intervalu 30-60 let (9., 10., 11. dům). Poté, co jsme zažili všechny příjemné věci z 11. domu, se přesouváme do dalšího mostu, jímž je dům šestý, nastává nemoc těla. 7. dům nás připraví na to, co nás čeká v domě osmém. 7. dům – jak víme – je v opozici na ASC (zrod), tedy je zde už nebezpečí, které si uvědomujeme. Dalším mostem je dům dvanáctý, který – neboť helénská astrologie vycházela i z Platona, který věřil v další život – nás připraví (12) na nový život, který započne opět ASC. Je to poněkud jiný pohled, nic z něj nevyvozují, uvádím jej pro zajímavost.

Dejme tomu, že někdo žije více než 90 let, pak by se život ubíral mostem Panny, což je příprava pro IC (vážení duše, Hádés) a následně vstupujeme do 5. domu – sláva po smrti. Pokud má 4. dům co dočinění s Hádem, kde se váží duše, pak je jasné, že má co dočinění i s rodiči, neboť my jsme výsledkem rodičů. 5. dům má co dělat s dědictvím ze strany rodičů. A tak se dá pokračovat.

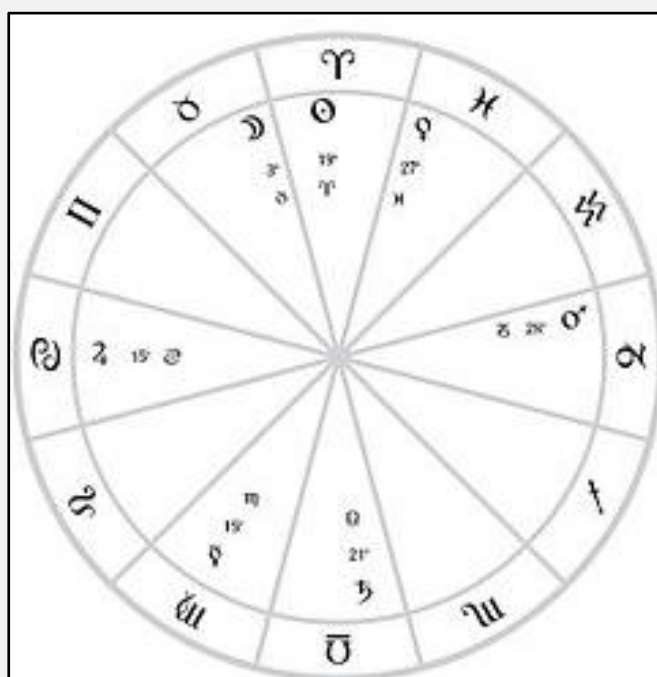
Na tomto místě je třeba zmínit, že celá pozdější západní tradice je postavena na tomto základu – na „horoskopu světa“. Na systému, o kterém se mezi astrology tolik nemluví, pokud se vyloženě nezabývají helénským obdobím. Vyvrací to některé vývody dnešních astrologů, kteří přiřazují I. dům

Beranu, II. dům Býku. V mnoha publikacích se setkáte s tím, že pokud je Slunce ve II. domě, je zabarveno Býkem a analogicky II. dům = Býk = peníze. Tohle hodnocení nemá v tomto schématu žádnou odezvu. Taktéž význam domů není odvozený primárně od znamení, což je z výše uvedeného patrné.

Helénistická astrologie znala pojem antiscion resp. contraantiscion. Antiscia (dále jen A) jsou zrcadlovým obrazem nebo stínem planety na základě obratníkové osy Rak/Kozoroh. Někdy se tomu říká „slyšení“. Contraantiscia (dále jen CA) jsou body protilehlé a jim se říká „vidění“. Nicméně je taky známo, že CA byla první, A zavádí až Ptolemaios.

Beran má A v Panně a naopak, Býk má A ve Lvu a naopak, Blíženci mají A v Raku a naopak, Váhy mají A v Rybách a naopak, Štír má A ve Vodnáři a naopak, Střelec má A v Kozorohu a naopak.

Promítneme-li si to na „thema mundi“ a uvážíme povýšení planet, dostaneme se k tomu, že jsou zde kontakty. Venuše je zde v Rybách a sama má A ve Váhách, jímž vládne. Jupiter má A v Blížencích (kvadratura na Ryby), ale jeho CA leží ve Střelci, jemuž vládne. Saturn má A v Rybách (sextil Kozoroh), tedy CA je v Panně, kde je trigon na Kozoroha. Mars má zde A ve Střelci, který je



v trigonu na Berana, jemuž vládne a CA v Blížencích, kde je sextil na Berana. Merkur má A v Beranu, je v sextilu vůči Blížencům, CA má v Rybách a zde je spojení kvadraturou vůči Blížencům. Tohle však nefunguje pro žádné Světlo, co se týká domicilů. Luna má A ve Lvu a CA ve Vodnáři, což jsou následné domy po obratnících (2 a 8). Slunce má A v Panně a CA v Rybách, ovládá domy „mostové“. Povýšená Luna má

aspekt s ASC (sextil), povýšené Slunce má aspekt se Lvem (trigon).

Je třeba si všimnout, že denní vládci sekty exaltace mají aspekt s domicily trigonem, kvadraturou nebo **CA** (týká se denních znamení), kdežto noční vládci sekty jsou spojeny sextilem, kvadraturou nebo **A** (týká se nočních znamení). A mají stejnou dobu denního světla, u CA je zajímavé, že mají stejnou dobu výstupu nad horizont (Beran – Ryby atd.), přičemž **doba stoupání** znamení nad horizont je celkem prvořadá v helénistické tradici.

Doba stoupání je čas, za který určité znamení vystoupá nad horizont – je to vlastně celková doba, jakou potřebuje ASC pro průchod znaméním.

Valens udává taková data:

Beran – Ryby = 20° (1h 20 min.)

Býk – Vodnář = 24° (1h 36 min.)

Blíženci – Kozoroh = 28° (1h 52 min.)

Rak – Střelec = 32° (2h 8min.)

Lev – Štír = 36° (2h 24 min.)

Panna – Váhy = 40° (2h 40 min.)

Celkem to dává 180° (12 h) $\times 2 = 360^\circ = 24$ hodin

Vzestupy jsou doby měřené v obloucích rovníku, ve kterých stoupají nad horizont znamení zvířetníku (která neleží na rovníku, ale podél ekliptiky, která je vzhledem k rovníku skloněná). Pro různá znamení a zeměpisné šířky (řecky „klimata“) se budou pozorování měnit.

Doba výstupu znamení nad horizont je závislá na zeměpisní šířce.

N:	♈ – ♉		♊ – ♋		♌ – ♍		♎ – ♏		♐ – ♑		♒ – ♓	
s:	♊ – ♋		♌ – ♍		♎ – ♏		♐ – ♑		♒ – ♓		♈ – ♉	
		Yrs/1°		Yrs/1°		Yrs/1°		Yrs/1°		Yrs/1°		Yrs/1°
0°	27.91162	0.93039	29.90829	0.99694	32.18009	1.07267	32.18009	1.07267	29.90829	0.99694	27.91162	0.93039
5°	26.89452	0.89648	29.08617	0.96954	31.84612	1.06154	32.51407	1.08380	30.73040	1.02435	28.92872	0.96429
10°	25.86140	0.86205	28.24975	0.94166	31.50572	1.05019	32.85447	1.09515	31.56682	1.05223	29.96183	0.99873
15°	24.79521	0.82651	27.38365	0.91279	31.15193	1.03840	33.20826	1.10694	32.43293	1.08110	31.02803	1.03427
20°	23.67666	0.78922	26.47016	0.88234	30.77655	1.02588	33.58364	1.11945	33.34642	1.11155	32.14658	1.07155
21°	23.44473	0.78149	26.27996	0.87600	30.69802	1.02327	33.66216	1.12207	33.53662	1.11789	32.37851	1.07928
22°	23.20959	0.77365	26.08681	0.86956	30.61814	1.02060	33.74205	1.12473	33.72976	1.12433	32.61365	1.08712
23°	22.97103	0.76570	25.89051	0.86302	30.53679	1.01789	33.82340	1.12745	33.92606	1.13087	32.85220	1.09507
24°	22.72883	0.75763	25.69084	0.85636	30.45386	1.01513	33.90632	1.13021	34.12573	1.13752	33.09441	1.10315
25°	22.48273	0.74942	25.48756	0.84959	30.36925	1.01231	33.99094	1.13303	34.32902	1.14430	33.34050	1.11135
26°	22.23250	0.74108	25.28041	0.84268	30.28282	1.00943	34.07737	1.13591	34.53616	1.15121	33.59074	1.11969
27°	21.97785	0.73260	25.06914	0.83564	30.19444	1.00648	34.16575	1.13886	34.74744	1.15825	33.84539	1.12818
28°	21.71851	0.72395	24.85345	0.82845	30.10397	1.00347	34.25622	1.14187	34.96312	1.16544	34.10472	1.13682
29°	21.45419	0.71514	24.63305	0.82110	30.01124	1.00037	34.34895	1.14496	35.18353	1.17278	34.36905	1.14564
30°	21.18455	0.70615	24.40760	0.81359	29.91610	0.99720	34.44409	1.14814	35.40897	1.18030	34.63868	1.15462
31°	20.90927	0.69698	24.17676	0.80589	29.81835	0.99394	34.54184	1.15139	35.63981	1.18799	34.91396	1.16380
32°	20.62799	0.68760	23.94015	0.79800	29.71779	0.99059	34.64240	1.15475	35.87643	1.19588	35.19524	1.17317
33°	20.34032	0.67801	23.69736	0.78991	29.61421	0.98714	34.74597	1.15820	36.11921	1.20397	35.48291	1.18276
34°	20.04586	0.66820	23.44795	0.78160	29.50737	0.98358	34.85281	1.16176	36.36862	1.21229	35.77738	1.19258
35°	19.74416	0.65814	23.19145	0.77305	29.39701	0.97990	34.96318	1.16544	36.62512	1.22084	36.07907	1.20264
36°	19.43477	0.64783	22.92733	0.76424	29.28283	0.97609	35.07736	1.16925	36.88924	1.22964	36.38847	1.21295
37°	19.11716	0.63724	22.65503	0.75517	29.16451	0.97215	35.19568	1.17319	37.16154	1.23872	36.70608	1.22354
38°	18.79080	0.62636	22.37394	0.74580	29.04170	0.96806	35.31849	1.17728	37.44264	1.24809	37.03243	1.23441
39°	18.45511	0.61517	22.08336	0.73611	28.91400	0.96380	35.44619	1.18154	37.73321	1.25777	37.36813	1.24560
40°	18.10945	0.60365	21.78257	0.72609	28.78096	0.95937	35.57922	1.18597	38.03400	1.26780	37.71379	1.25713
41°	17.75314	0.59177	21.47073	0.71569	28.64210	0.95474	35.71809	1.19060	38.34584	1.27819	38.07010	1.26900
42°	17.38543	0.57951	21.14695	0.70490	28.49684	0.94989	35.86335	1.19544	38.66962	1.28899	38.43781	1.28126
43°	17.00551	0.56685	20.81021	0.69367	28.34456	0.94482	36.01563	1.20052	39.00636	1.30021	38.81772	1.29392
44°	16.61252	0.55375	20.45939	0.68198	28.18451	0.93948	36.17568	1.20586	39.35718	1.31191	39.21072	1.30702
45°	16.20548	0.54018	20.09324	0.66977	28.01588	0.93386	36.34431	1.21148	39.72333	1.32411	39.61776	1.32059
46°	15.78334	0.52611	19.71035	0.65701	27.83771	0.92792	36.52248	1.21742	40.10622	1.33687	40.03989	1.33466
47°	15.34496	0.51150	19.30913	0.64364	27.64887	0.92163	36.71132	1.22371	40.50744	1.35025	40.47828	1.34928
48°	14.88906	0.49630	18.88779	0.62959	27.44809	0.91494	36.91210	1.23040	40.92878	1.36429	40.93418	1.36447
49°	14.41424	0.48047	18.44429	0.61481	27.23381	0.90779	37.12637	1.23755	41.37229	1.37908	41.40899	1.38030
50°	13.91896	0.46397	17.97627	0.59921	27.00425	0.90014	37.35594	1.24520	41.84031	1.39468	41.90428	1.39681
51°	13.40150	0.44672	17.48105	0.58270	26.75721	0.89191	37.60297	1.25343	42.33553	1.41118	42.42174	1.41406
52°	12.85994	0.42866	16.95549	0.56518	26.49008	0.88300	37.87011	1.26234	42.86108	1.42870	42.96330	1.43211
53°	12.29215	0.40974	16.39597	0.54653	26.19962	0.87332	38.16057	1.27202	43.42061	1.44735	43.53109	1.45104
54°	11.69574	0.38986	15.79818	0.52661	25.88184	0.86273	38.47835	1.28261	44.01840	1.46728	44.12750	1.47092
55°	11.06802	0.36893	15.15703	0.50523	25.53169	0.85106	38.82849	1.29428	44.65954	1.48865	44.75522	1.49184
56°	10.40595	0.34687	14.46644	0.48221	25.14271	0.83809	39.21748	1.30725	45.35013	1.51167	45.41729	1.51391
57°	9.70609	0.32354	13.71902	0.45730	24.70643	0.82355	39.65376	1.32179	46.09756	1.53659	46.11715	1.53724
58°	8.96449	0.29882	12.90569	0.43019	24.21150	0.80705	40.14869	1.33829	46.91089	1.56370	46.85874	1.56196
59°	8.17667	0.27256	12.01517	0.40051	23.64228	0.78808	40.71790	1.35726	47.80140	1.59338	47.64656	1.58822
60°	7.33745	0.24458	11.03320	0.36777	22.97641	0.76588	41.38378	1.37946	48.78337	1.62611	48.48579	1.61619
61°	6.44080	0.21469	9.94132	0.33138	22.18049	0.73935	42.17970	1.40599	49.87525	1.66251	49.38244	1.64608
62°	5.47973	0.18266	8.71516	0.29051	21.20170	0.70672	43.15849	1.43862	51.10142	1.70338	50.34350	1.67812
63°	4.44602	0.14820	7.32152	0.24405	19.94967	0.66499	44.41052	1.48035	52.49505	1.74983	51.37722	1.71257
64°	3.32989	0.11100	5.71355	0.19045	18.25095	0.60837	46.10924	1.53697	54.10303	1.80343	52.49334	1.74978
65°	2.11972	0.07066	3.82180	0.12739	15.70264	0.52342	48.65755	1.62192	55.99478	1.86649	53.70352	1.79012
66°	0.80141	0.02671	1.53651	0.05122	10.88222	0.36274	53.47797	1.78260	58.28006	1.94267	55.02182	1.83406

Časy stoupání jsou - jak jsem již uvedl - starověkou (helénistickou) metodou i v direkcích (primárních), v nichž se počet stupňů RA převádí na roky života. V závislosti na zeměpisné šířce jsou různá množství RA (mění se vztahy mezi ekliptikou, obzorem a nebeským rovníkem). Doba stoupání je klíčová, pokud nás zajímají distributoři přes hranice (jak dlouho to potrvá?). Nebo pokud se budeme zajímat o některé helénistické metody, jistě na termín „doba stoupání“ narazíme. Situaci dokládá tabulka. Časy stoupání jsou vyjádřeny v oblouku.

Předpokládejme, že nás zajímá doba stoupání Střelce pro 50° sev. šířky. V tabulce reprezentuje sever "N". Střelec má pro severní šířku stejnou dobu stoupání jako Rak. Nahlédneme do tabulky a zjistíme, že doba stoupání Střelce je **37.35594**, a pokud vydělíte tohle číslo 30, dostanete počet let pro každý stupeň (**1,24520**). Dále uvažujme, že nás zajímá 10° Střelce, kde nám leží ASC, což jsou hranice Jupitera, jehož délka je od 1-12 Střelce. Jupiter v této hranici prezentuje vládce Střelce a nočního vládce triplicity. Nyní je třeba vynásobit 1,24520 dvanácti, abychom dostali dobu, za kterou proběhne prvek touto hranicí, což je **14,9424 let**. Vynásobením 0,9424 dvanácti, dostaneme počet měsíců - **11,3088**. V dalším kroku lze 0,3088 vynásobit 30,5, abychom dostali dny - **9,4184**. Lze se k tomu dopracovat i symbolicky, když k času narození budeme přidávat 4 minuty, což odpovídá st. RA.

Vyplatí se sledovat vládce hranice ASC a vládce hranice Světla sekty v direkci (v helénistické tradici sekta byla prvořadá), tak jak se ty prvky pohybují (ASC a Světlo - signifikátoři). Arabové následně byli maximalističtí, ti sledovali vládce hranice ASC, obou Světel a PF, a v interakci se stálicemi (promittor) a osami (signifikátor) usilovali o přesnou predikci (Abu Ma'shar a Mashallah).

Dostáváme se to k tomu, jaké hranice použít? Nikdo nepochybuje o síle systému, který byl vyvinut v Egyptě (jak jej identifikuje Ptolemaios), ale zatím se nepodařilo přijít na to, jaký systém byl zvolený k navolení hranic (Ptolemaios nezakrývá jisté znechucení), proto hned navrhuje a odůvodňuje systém svůj, ale taky vzpomíná na Chaldejce (k nimž se hlásí Maternus); Vallens měl svůj systém i se Světly, ale sám se přikláněl k Egyptu, Dorotheus s Pavlem Alexandrijským taktéž. Nechávám na každém, aby si vyzkoušel ten který systém. Osobně se řadím mezi ty, jež používají systém egyptský.

Klasická filosofie nám říká, že číslo tři, Triáda, je posvátné číslo symbolizující harmonii, vyváženost, dokončení a naplnění. Tři je počet stran v trojúhelníku a v mystické geometrii se používá k reprezentaci narození, života a smrti.

V helénské astrologii uznání triplicity spočívá v tom, že usnadňuje dohodu mezi znameními, která jsou spojena prostřednictvím tvaru a symbolikou trojúhelníku. V důsledku toho všechny planety, které jsou umístěny v rámci těchto znamení, jsou schopné vytvořit harmonický vztah energií. Vládci triplicit jsou přímo závislí na sektě. Helénská astrologie triplicity znala. Ptolemaios její definici v Tetralibrosu uvádí, avšak liší se s variantou, kterou používali Valens a Dorotheus.

	Valens / Dorotheus			Ptolemaios		
	D	N	P	D	N	P
Oheň	Slunce	Jupiter	Saturn	Slunce	Jupiter	Mars
Země	Venuše	Luna	Mars	Venuše	Luna	Saturn
Vzduch	Saturn	Merkur	Jupiter	Saturn	Merkur	Jupiter
Voda	Venuše	Mars	Luna	Venuše	Luna	Mars

Dorotheus ukazuje, jak mohou být použity triplicity téměř na jakýkoli aspekt života. Například v denním narození Slunce a jeho další vládci triplicity indikují stav otce, zatímco Měsíc a jeho triplicitní vládci nám řeknou o životě matky. První vládce hovoří o prvních rocích, druhý o středu života a třetí o jeho konci.

Taktéž se uvádí v helénských zdrojích, že by se měl uvažovat 11. dům od bodu Štěstí, který ukáže více na záležitosti PF. Dává větší logiku, když to vztáhneme na „horoskop světa“, protože vidíme, že jde o dům Býka, dnes by se řeklo, že jde o dům Vodnáře. To počítání domů je založeno právě na „horoskopu světa“, ne na moderním uspořádání, které nemá žádnou odezvu v tradici.

Zastavme se ještě u Luny. V „thema mundi“ je jasné, že vládce ASC bude vždy Luna. Její vztahy vůči 8. a 6. domu od ASC napovídají, že jde o domy, které nevidí. Vodnář a Střelec. Obě mužská znamení, Luna je noční. Helénistická astrologie znala tento rozsah (150). Tohle je zřejmě ta nejhorší kombinace, jaká může být – spojení kvinkunxem, nevidí je (horší než opozice), ale jistě jste si všimli u A a KA planet, že se zde objevují i kvinkunxy. Povýšení Jupitera je v Raku (ASC), jeho A je v Blížencích a CA ve Střelci (6). Ten vztah zde je. Luna je povýšena v Býkovi, tedy má A ve Lvu a CA ve Vodnáři. Zde se dostáváme k Vodnáři (8). Ptolemaios hovoří o znameních disjunktních (30 – prázdný průnik) a cizích (150). Ač Luna tyto domy nevidí, nemůže se stejně „vyhnout“ působením z těchto domů – nikdo nežije bez nemocí a věčně. V šestém domě je možnost Jupitera, který může leccos změnit, ale Vodnáři odpovídá Saturn, který je konečný. Nejde si nevšimnout, že obě tělesa jsou mimo sektu, ale obě jsou v domicilech, což je podle helénské astrologie zejména u škůdců pozitivní aspekt co do síly.

Jakmile se začnete pohybovat v těchto „prazákladech“, nemáte šanci se vyhnout některým vývodům, které přijala dnešní tradice, ale již na jiných základech, což je v přímém rozporu s tím, jak to bylo vytvořeno a kodifikováno v helénismu.